

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 262/08-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. októbra 2008 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho v konaní o sťažnosti Mgr. T. K. a M. K., obaja bytom K., zastúpených advokátkou JUDr. J. F., K., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I vo veci vedenej pod sp. zn. 17 C 197/2004, za účasti Okresného súdu Košice I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Mgr. T. K. a M. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I vo veci vedenej pod sp. zn. 17 C 197/2004 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice I prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 197/2004 konať bez zbytočných prietáhov.

3. Mgr. T. K. a M. K. priznáva finančné zadosťučinenie v sume každému po 10 000 Sk [slovom desaťtisíc slovenských korún (331,94 EUR)], ktoré im je Okresný súd Košice I povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice I je povinný uhradiť Mgr. T. K. a M. K. trovy právneho zastúpenia v sume 10 923 Sk [slovom desaťtisícdeväťstodvadsaťtri slovenských korún (362,58 EUR)] na účet ich právnej zástupkyne JUDr. J. F., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. júla 2008 doručená sťažnosť Mgr. T. K. a M. K., obaja bytom K. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. J. F., K., v ktorej namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 17 C 197/2004.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že v rámci súdneho konania o vypratanie nebytového priestoru vedeného okresným súdom pod sp. zn. 17 C 645/96, v ktorom sú sťažovatelia žalovanými, sa sťažovatelia vzájomným návrhom z 20. februára 2004 domáhali vyslovenia neplatnosti zmluvy o prevode nebytového priestoru. Uvedený vzájomný návrh bol uznesením okresného súdu č. k. 17 C 645/96-106 z 2. apríla 2004 vylúčený na samostatné konanie, ktoré je vedené pod sp. zn. 17 C 197/2004.

Sťažovatelia ďalej uvádzajú:

„Rozsudkom okresného súdu č. k. 17 C 197/2004-109 z 21. 4. 2005 bol náš vzájomný návrh zamietnutý. Na základe nášho odvolania bol spis 16. 6. 2005 predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach... Spis sa vrátil späť na okresný súd 11. 5. 2006. Od vrátenia spisu až dosiaľ nedošlo k ukončeniu veci. Pojednávanie určené na 21. 9. 2006 sa nekonalo pre neúčast' žalovaných. Na pojednávaní konanom 23. 11. 2006 po výsluchu žalovaných 3) a 4) bolo pojednávanie odročené na 18. 01. 2007 za účelom doplnenia dokazovania. Pojednávanie určené na 18. 01. 2007 sa neuskutočnilo pre neprítomnosť ospravedlnených žalovaných 3, 4 a 5, ktorí žiadali o odročenie pojednávania. Rovnako sa neuskutočnilo ani pojednávanie určené na 05. 3. 2007 pre neprítomnosť práceneschopnej žalovanej 3). Následne z dôvodu kariérneho postupu zákonného sudcu JUDr. K. bola vec pridelená na rozhodnutie novej zákonnej sudkyňi JUDr. M. Je síce pravdou, že zákonná sudkyňa 07. 4. 2008 určila termín pojednávania na 12. 6. 2008, avšak tento termín bol 11. 6. 2008 telefonicky zrušený s tým, že zákonná sudkyňa bude v inkriminovanom čase na dovolenke. Ďalší termín pojednávania je stanovený na 04. 9. 2008.

Prípisom nášho právneho zástupcu zo 04. 3. 2008 doručeným okresnému súdu 05. 3. 2008 podali sme predsedovi okresného súdu sťažnosť na zbytočné priet'ahy v konaní, v ktorej sme zvýraznili okolnosť, že od 11. 5. 2006 nedošlo ku ukončeniu veci okresným súdom.

Z odpovede predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 21/08 z 03. 4. 2008 doručenej nášmu právnenmu zástupcovi 09. 4. 2008 vyplýva taký priebeh konania, aký vyššie uvádzame. Podľa názoru predsedu okresného súdu bola naša sťažnosť dôvodná vzhľadom na skutočnosť, že od 05. 3. 2007 okresný súd vo veci nekonal.“

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovatelia zastávajú názor, že postupom okresného súdu v označenom konaní došlo k porušeniu ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto navrhujú, aby vo veci ich sťažnosti ústavný súd vydal nasledovný nález:

„Okresný súd Košice I svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 197/2004 porušil základné právo Mgr. T. K. a M. K. na súdne konanie bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ako aj právo na súdne konanie v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd prikazuje okresnému súdu konať vo veci sp. zn. 17 C 197/2004 bez zbytočných prieťahov.

Okresný súd je povinný zaplatiť každému zo sťažovateľov po 50.000,- Sk primeraného finančného zadostučinenia do jedného mesiaca od právoplatnosti.

Okresný súd je povinný nahradiť sťažovateľom trovy ich právneho zastúpenia do dvoch mesiacov od právoplatnosti.“

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 262/08-7 z 28. augusta 2008 ju prijal na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľov a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedu okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti. Právna zástupkyňa sťažovateľov a predseda okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľov a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predseda okresného súdu vo vyjadrení č. Spr. 21/2008 z 23. septembra 2008, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 25. septembra 2008, uviedol:

„Vzájomný návrh žalobcov, t. j. sťažovateľov bol uznesením zo dňa 2. 4. 2004 vylúčený na samostatné konanie (t. č. vedené pod sp. zn. 17 C 197/2004). Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 24. 5. 2004. Návrhom zo dňa 19. 5. 2004 navrhli sťažovatelia, aby súd pripustil pristúpenie ďalších účastníkov do konania na strane žalovaných. Súčasne v tomto návrhu navrhli vydať aj predbežné opatrenie. Súd výzvou zo dňa 24. 5. 2004 vyzval

sťažovateľov na úhradu súdneho poplatku, ktorí ho uhradili dňa 31. 5. 2004. Súd uznesením zo dňa 15. 6. 2004 pripustil, aby do konania na strane žalovaných pristúpili ďalší účastníci konania a súčasne návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Dňa 30. 6. 2004 podali sťažovatelia proti tomuto uzneseniu odvolanie. Odvolaciemu súdu bol spis z dôvodu odvolania predložený dňa 15. 7. 2004 a odvolací súd o tomto odvolaní rozhodol uznesením zo dňa 30. 8. 2004 a nášmu súdu bol spis vrátený až 11. 10. 2004. Účastníci konania si toto uznesenie prevzali v období od 19. 10. 2004 do 28. 10. 2004. Uznesením zo dňa 14. 10. 2004 súd pripustil zmenu žalobného návrhu. Toto uznesenie bolo účastníkom doručované v období od 6. 12. do 10. 12. 2004. K tomuto návrhu sa vyjadrovali žalovaní písomne dňa 27. 1. 2005, pričom dňa 28. 1. 2005 právna zástupkyňa žalobcov upresnila označenie žalovaného v 4. rade, súčasne dala návrh na zmenu žalobného návrhu. Pojednávanie určené na deň 28. 1. 2005 bolo odročené na 10. 3. 2005. Pojednávanie zo dňa 10. 3. 2005 bolo odročené na 14. 4. 2005 za účelom doplnenia dokazovania. Pojednávanie zo dňa 14. 4. 2005 bolo odročené na deň 21. 4. 2005 a na pojednávaní dňa 21. 4. 2005 súd vo veci meritórne rozhodol. Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia odvolanie podaním zo dňa 25. 5. 2005, pričom výzvou zo dňa 26. 5. 2005 boli vyzvaní na úhradu súdneho poplatku, ktorý uhradili 6. 6. 2005 a odvolaciemu súdu bol spis predložený 16. 6. 2005. Odvolací súd uznesením zo dňa 30. 3. 2006 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil ho na ďalšie konanie. Spis bol súdu prvého stupňa vrátený dňa 11. 5. 2006. Súčasne bol určený termín pojednávania na deň 21. 9. 2006. Pojednávanie zo dňa 21. 9. 2006 bolo odročené na deň 23. 11. 2006 z dôvodu neúčasti žalovaných. Pojednávanie zo dňa 23. 11. 2006 bolo odročené na deň 18. 1. 2007 za účelom doplnenia dokazovania. Pojednávanie zo dňa 18. 1. 2007 bolo odročené na deň 5. 3. 2007. Pojednávanie zo dňa 5. 3. 2007 bolo odročené z dôvodu neúčasti žalovaných.

Z dôvodu odchodu konajúceho sudcu na súd vyššieho stupňa bol spis dňa 5. 6. 2007 pridelený do súdneho oddelenia JUDr. M. M.

Dňa 17. 3. 2008 konajúca sudkyňa vytýčila termín pojednávania na deň 12. 6. 2008. Toto pojednávanie bolo odročené na deň 4. 9. 2008, na ktorom sa nezúčastnili účastníci konania a preto bolo odročené na deň 13. 11. 2008.

Na základe vyššie uvedených skutočností, ponechávam na úvahu ústavného súdu, aby posúdil opodstatnenosť sťažnosti sťažovateľov poukazujúc pritom na skutočnosť, že

v súdnom oddelení konajúcej sudkyne bolo ku dňu 31. 8. 2008 344 nevybavených vecí, čo objektívne bráni vo väčšej plynulosti súdnych konaní v tomto súdnom oddelení.“

Právna zástupkyňa sťažovateľov sa v oznámení z 1. októbra 2008, v ktorom vyslovila súhlas s upustením od ústneho pojednávania v danej veci, nevyjadrila k stanovisku predsedu okresného súdu z 23. septembra 2008.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovatelia zároveň namietali aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 20/02, IV. ÚS 41/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie

veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľov.

Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, ktoré ústavný súd uplatňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd zistil, že predmetom konania pred okresným súdom je rozhodovanie o návrhu sťažovateľov na určenie neplatnosti zmluvy o prevode nebytového priestoru a jeho vypratanie. Ústavný súd z predloženého spisu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by poukazovali na skutkovú náročnosť tejto veci. Po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov a nevykazuje známky zložitosti.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu

základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd pri preskúmaní predloženého spisu nezistil žiadnu okolnosť, ktorou by sťažovatelia prispeli k zbytočným priet'ahom v konaní.

Tretím hodnotiacim kritériom, uplatnením ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Ústavný súd zároveň pri posudzovaní veci prihliadal aj na § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Z predloženého spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 17 C 197/2004 ústavný súd zistil, že uznesením okresného súdu č. k. 17 C 645/96-106 z 2. apríla 2004 bolo konanie vedené pod sp. zn. 17 C 645/96 v časti, v ktorej sa Bytový podnik mesta Košice domáhal vypratania a odovzdania nebytových priestorov zastavené, pričom vzájomný návrh sťažovateľov v tomto konaní súd vylúčil na samostatné konanie, vedené pod sp. zn. 17 C 197/2004. Okresnému súdu bol následne 19. mája 2004 doručený návrh sťažovateľov ako navrhovateľov v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 197/2004 o vyslovenie neplatnosti zmluvy o prevode nebytového priestoru a o jeho vypratanie proti odporcovi v 1. rade - B., návrh na pristúpenie ďalších účastníkov konania na strane odporcu, zmena návrhu na začatie konania a návrh na nariadenie predbežného opatrenia.

Po úhrade súdneho poplatku (31. mája 2004) uznesením č. k. 17 C 197/2004-17 z 15. júna 2004 okresný súd pripustil vstup odporcov v 2. až 5. rade do predmetného konania, pričom návrh sťažovateľov na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Okresnému súdu bolo 30. júna 2004 doručené odvolanie sťažovateľov proti predmetnému uzneseniu v časti týkajúcej sa predbežného opatrenia. Spis bol 15. júla 2004 predložený Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), ktorý uznesením č. k. 14 Co 222/04-58 z 30. augusta 2004 potvrdil predmetné uznesenie okresného súdu v napadnutej časti.

Po vrátení spisu z krajského súdu (11. októbra 2004) vydal okresný súd pokyn na doručenie uznesenia krajského súdu účastníkom konania a uznesením č. k. 17 C 197/2004-63 zo 14. októbra 2004 pripustil zmenu žalobného návrhu sťažovateľov, pričom 2. decembra 2004 nariadil termín pojednávania na 28. január 2005. Na pojednávaniach uskutočnených 28. januára 2005, 10. marca 2005 a 14. apríla 2005 okresný súd vykonal dokazovanie vo veci a rozsudkom č. k. 17 C 197/2004-109 z 21. apríla 2005 návrh sťažovateľov zamietol.

Sťažovatelia podali proti predmetnému rozsudku odvolanie, ktoré bolo okresnému súdu doručené 25. mája 2005. Po úhrade súdneho poplatku (6. júna 2005) vydal okresný súd pokyn na vypracovanie predkladacej správy a spis bol 16. júna 2005 predložený krajskému súdu. Krajský súd uznesením č. k. 2 Co 189/2005-130 z 30. marca 2006 zrušil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Spis bol okresnému súdu vrátený 11. mája 2006, ktorý následne vydal pokyn na doručenie uznesenia krajského súdu účastníkom konania. Okresný súd nariadil 13. júna 2006 termín pojednávania na 21. september 2006, ktoré bolo uznesením odročené na 23. november 2006 z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti odporcov.

Na pojednávaní 23. novembra 2006 vykonal okresný súd dokazovanie výsluchom účastníkov konania a pojednávanie bolo uznesením odročené na 18. január 2007 za účelom ďalšieho dokazovania. Pojednávanie nariadené na 18. január 2007 a 5. marec 2007 boli uznesením odročené z dôvodu ospravedlnenej neúčasti odporcov v 3. až 5. rade. Okresný súd bol po pridelení veci novej zákonnej sudkyňi (5. júna 2007) nečinný do 17. marca 2008, kedy nariadil termín pojednávania na 12. jún 2008.

Pojednávanie 12. júna 2008 bolo z dôvodu čerpania dovolenky zákonnej sudkyne odročené na 4. september 2008. Pojednávanie nariadené na 4. september 2008 bolo uznesením odročené na 13. november 2008 z dôvodu ospravedlnenej neúčasti právnej zástupkyne odporcov v 3. až 5. rade.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd bol v napadnutom konaní bez ospravedlniteľného dôvodu nečinný v období od 5. marca 2007 do 17. marca 2008.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04). Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu ani jednorazová nečinnosť súdu v trvaní niekoľkých mesiacov nie je automaticky prejavom takej nečinnosti, ktorá odôvodňuje vyslovenie zbytočných priet'ahov v konaní (pozri napr. II. ÚS 21/01, III. ÚS 52/05).

V danom prípade ale ústavný súd po zohľadnení konkrétnych okolností prípadu, predovšetkým skutočnosti, že právna neistota s'ťažovateľov trvala v podstate už od roku 1996, keď pred okresným súdom začalo konanie vedené pod sp. zn. 17 C 645/96, ktoré napadnutému konaniu bezprostredne predchádzalo a organicky s ním súviselo, dospel k záveru, že neodôvodnenou nečinnosťou okresného súdu v období od 5. marca 2007 do 17. marca 2008 došlo k porušeniu základného práva s'ťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ich práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Keďže označené konanie nebolo do času rozhodnutia ústavného súdu o s'ťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 197/2004 v ďalšom období postupoval bez zbytočných priet'ahov.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'účinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní

primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Keďže ústavný súd rozhodol, že bolo porušené základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj ich žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Sťažovatelia žiadali, aby im bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 50 000 Sk poukazujúc najmä na právnu neistotu, nečinnosť okresného súdu a okolnosť, že „... k náprave nevedla ani naša sťažnosť podaná predsedovi okresného súdu“.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc predovšetkým charakter neefektívnej činnosti okresného súdu, ktorá viedla k zbytočným priet'ahom v konaní, správanie sťažovateľov ako účastníkov konania, povahu prerokovanej veci, ktorá je predmetom posudzovaného konania, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia pre sťažovateľov v sume každému po 10 000 Sk primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (§ 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. J. F. Ústavný súd úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie sťažnosti a jej podanie) vykonané v roku 2008 u každého

zo sťažovateľov v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 13 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to v sume štyrikrát po 2 540,80 Sk (§ 11 ods. 2 v spojení s § 13 ods. 3 vyhlášky) a štyrikrát po 190 Sk režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrada bola priznaná v požadovanej sume 10 923 Sk. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. októbra 2008